

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. XL. Qualiter privilegium quoad suos effectus sit interpretandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

Potest tamen, Aliquis Privilegio sibi, à suo Episcopo, vel prælato concessio, licite uti, in alieno Territorio, quando actus est de se indifferens, & neque Jure communi, neque Particulari, talis loci est prohibitus, neque pendens, à speciali licentia talis Superioris. Sic habens Privilegium eligendi Confessarium, potest illo ubique uti. cap. de Pœnit. dist. 6. & tradit Navarrus. Sic etiam legitime dispensatum de comedendis Lactiniis, in diebus prohibitis. Possè illo Privilegio extra Territorium uti, probabile esse, docet Suarez loco cit. num. 15.

CAPUT XL.

Qualiter Privilegium, quo ad suos effectus, sit interpretandum?

PRivilegium, quatenus est purum Beneficium, est amplè interpretandum; quantum recta ratio & prudentia permittit, cap. olim de verb. Signif. & L. cum quædam ff. de Libe. & Post, & ita tenent omnes Canonistæ.

Privilegium vero derogans Juri communi, regulariter est reputandum odiosum, in ordine, ad interpretationem, & ita potius est restringendum. Ita Bartolus, Navarrus, Sanchez, Sylvester, & Alii, patetque ex Reg. Juris

in 6. Hoc autem intelligendum, cæteris paribus, aliquando enim, tam necessarius, & pius esse potest, favor Privilegii, ut ampliandus sit, etiam augendo derogationem Juris communis. Sic Privilegium exemptionis Clericorum, etiam si déroget Juri Communi, ampliatur tamen in favorem Religionis. Ita ex Tiraquello, & Suarez: Eadem ampliatio locum habet in Privilegio, Motu proprio. Ita Abbas, Rebuffus, & alii.

Privilegium, inferens Præjudicium tertiæ Personæ, contra Jus, quod jam habet, acqum, sub eâ ratione odiosum est, ita, ut restringi debeat, quantum possit: Quia non est mens Principis, auferri alteri Jus suum, nisi id expresse declaret. L. Nec avus. c. de causa ancip: Liber. Et Panormitanus in Cap. Certificari de Sepalt. Quia Jus unicuique illæsum servare, Jure communi, & etiam naturali postulatur.

Verba autem Privilegiorum, secundum proprietatem tenenda, & observanda sunt, & extra illam, non sunt trahenda, ad restringendum Privilegium: nisi vel ratio JUSTITIÆ cogat, vel aliunde, talis voluntas Concedentis rationabiliter præsumatur. Quia, si Privilegium foret injustum, quo ad unum, daret licentiam ad actum iniquum, quod esset ab-

furdum. Ita Suarez li. 8. cap. 28. n. 5.

Quo ad extensionem verborum in Privilegiis, sequentes Regulæ ab omnibus approbantur.

Prima. Privilegium nunquam est extendendum, ad alias Personas, aut alios actus, propter similitudinem rationis. Ita omnes canonistæ quia virtus Privilegii, merè posita est, in voluntate concedentis.

Secunda. Ampla etiam interpretatio Privilegii, semper est intra verborum proprietatem facienda, nisi maior omnino necessaria sit, ut Privilegium aliquid operetur. Glossa in Clem. per Litteras de Præb. Sanchez li. 8. de Matrim. disp. 1. n. 5.

Hæc autem proprietas verborum, sumenda est, ex usitata significatione, vel communi usu, secundum Jus Privilegio proportionatum, Ita Baldus, Silvester, & Alii. Ex Grat: Hinc Privilegium, concedens Irregulari, ut fiat habilis ad Beneficia, intelligitur de simplicibus, nisi aliud explicetur, iuxta Caput ult. de præb. & sic in aliis. quia Privilegia non plus operantur, quam exprimunt.

Quando igitur, verba Privilegii, valde sunt ambigua, tunc principaliter quærenda, & conjecturanda est Intentio concedentis. Cap. Intelligentia & Cap. In his de verb.

Signif

Signif. Præterea spectanda est materia subie-
cta: nam, ad illam solent verba accommo-
dari uti & omnes circumstantiæ Persona-
rum, & Causarum, diligenter attendendæ
sunt: nam hæc omnia conferunt ad mentem
Principis intelligendam. ut docet Baldus, Ja-
son, & alii.

C A P U T X L I.

*An Privilegium expiret, per mortem Conce-
dentis, & quomodo perdatur per
non usum?*

PRivilegium semel ritè comparatum, non
cessat, vel amittitur, per mortem Conce-
dentis, per se, & ut spectat ad defectum & ca-
rentiam causæ efficientis. cap. Si super gra-
tiâ de offic. Delegati in 6. Et cap. Is, cui nulla,
de Præb. l. in 6. Et est hæc generalis Regula,
juxta omnes Juristas, habetque locum in o-
mni Privilegio, etiam si deroget Juri com-
muni, vel alicujus Tertii. Ita Suarez li. 8. de
LEGIBUS, cap. 31. n. 2. quia Jura absolute
loquuntur de gratiâ, & non distinguunt inter
eam, quæ Alteri præjudicat: Ergo & nos di-
stinguere non debemus. Immo, quamvis
Privilegiarius, nondum inceperit uti istâ
gratiâ, & adhuc res sit integra, equidem gra-
tia manet. Ita Archid., Rebuffus, Navarrus,
Sanchez, & alii.

M 6

Sicuti

Privi-
appro-
exten-
actus,
omnes
repost-
tio Pri-
roprie-
necessa-
eretur.
b. San-
fumen-
ommu-
portio-
ii. Ex.
Irregu-
lligitur
r, iuxta
a Privi-
imunt.
, valde
erenda,
dentis.
e verb.
Signif